

glasnik Farmaceutске komore

apotekarska praksa

/ broj 63 / jun 2007 / ISSN broj 14511-8 27

MOĆ INOVACIJA

NOVO

klinički
potvrđeno

Potpuna hidratacija za osetljivu kožu. 24-časovna svežina.

Osetite potpunu svežinu na koži. Eucerin® Hidro-balans je lagana krema bez uljanih komponenti koju koža brzo upija i, zahvaljujući aktivnom sastojku izomerinu, obezbeđuje hidratantnost tokom 24 sata. Dostupna u varijantama za suhu, normalnu ili kombinovanu kožu, obezbeđuje svežinu i čini kožu glatkom tokom celog dana. Eucerin® Hidro-balans krema oko očiju posebno je prilagođena za predeo oko očiju - ublažava osećaj zategnutosti i natečenost, umanjuje podočnjake i odlično odgovara i onima koji nose kontaktna sočiva.

Kliničke studije* su potvrdile odličnu podnošljivost preparata, čak i kod osetljive kože lica. www.eucerin.com

Eucerin®

MEDICINSKI PROGRAM ZA NEGU KOŽE
Samo u apotekama

Nemoj plakati zato što je došao kraj. Raduj se zato što se dogodilo.
Gabriel Garcia Marquez

SADRŽAJ

Aktivnosti Komore

Za redovne članove FKS	4
Evaluacija Trećeg stručnog sastanka FKS	6
Saradnja Galenike i FKS	7
Još jedan uspešan skup o homeopatiji	8
Izveštaj sa Majskih susreta zdravstvenih radnika Republike Srbije	9
Izveštaj sa XI-og seminara UFTS "Sveti Sava"	10
Moć inovacija	11
Farmaceuti i kvantna medicina	12
Lekovi "životnog stila"	13
Antibiotici – način upotrebe	14
Vesti	18

APOTEKARSKA PRAKSA - Glasnik Farmaceutске коморе Републике Србије

Glavni i odgovorni urednik: Dipl. pharm. spec. Dragana Sovtić

Stručni redaktor: Prim. mr sc. pharm. Suzana Miljković

Saradnik: Nebojša Uskoković

Izdaje: Farmaceutска Комора Републике Србије, Dečanska 8a, 11000 Beograd, Srbija

tel/fax: +381 11 32 43 144, 32 46 795, **e-mail:** pharmkom@verat.net, **www.farmkomsr.org.yu**

poslovni račun: 325-9500900015066-04

Za redovne članove Farmaceutске коморе Србије

Poštovane kolegice i kolege,

Obaveštavamo Vas da je Skupština Farmaceutске коморе Србије на седници одржаној 20.02.2007. године donela Odluku br. 44/4-9 којом је utvrđeno да nadoknada за upis у Iменик чланова Farmaceutске коморе Србије за 2007. годину iznosi 2.000,00 dinara + 18% PDV (po Odluci Ministarstva finansija), regulisano Zakonom о porezu на dodatu vrednost (Sl. glasnik br. 84/2004, 86/2004 i 61/2005)).

Rešenjem broj 500-01-00176/2007-07 od 19.03.2007. године Ministarstvo zdravlja Republike Srbije на osnovu člana 7. stav 4. Zakona о komorama dalo је SAGLASNOST на Odluku Skupštine Farmaceutске коморе Србије broj 44/4-9 od 20.02.2007. којом је utvrđen iznos nadoknade за upis у Iменик чланова Farmaceutске коморе Србије.

Na osnovu чланова 10.-15. Zakona о zdravstvenoj zaštiti, а u skladu са чланovima 10.-18. Statuta Farmaceutске коморе Србије, molimo vas да pripremite dokumenta за upis у Iменик Farmaceutске коморе Србије.

Potrebna navedena dokumentacija се dostavlja у FOTOKOPIRANOM IZDANJU, ali ne moraju sva dokumenta да budu overena у opštini на kojoj živate или radite i zato ćemo dokumentaciju razvrstati у две grupe:

Prva grupa – dokumentacija koja ne mora да bude overena у opštini:

- 1) Fotokopija lične karte
- 2) Fotokopija radne knjižice
- 3) Rešenje nadležnog organa о obavljanju privatne prakse
- 4) Prijava о zasnivanju radnog odnosa (M1, M2 obrazac) – kako izgledaju ti obrasci možete pogledati на sajtu Komore www.farmkomsr.org.yu
- 5) Dve fotografije dimenzija 30 x 35mm
- 6) Popunjen obrazac EV-1 за upisivanje у Iменик Komore

Druga grupa – dokumentacija koja mora да budu overena у opštini:

7) Fotokopija univerzitetske diplome i potvrda položenog stručnog ispita

8) Fotokopija diplome specijalizacije – uže specijalizacije или rešenja о započetoj specijalizaciji

9) Fotokopija stečene naučne titule, naučnog zvanja или primarijata

10) Uverenje о državljanstvu (ukoliko је starije od 6 meseci mora biti overeno).

Sva gore navedena dokumentacija mora biti dostavljena putem preporučene pošiljke Farmaceutској komori Srbije на adresu Dečanska 8A, Beograd, do 30.06.2007. године.

Sva dokumentacija će biti proverena od strane nadležnih institucija koje су original izdale.

Ukoliko nešto od dokumentacije bude nedostajalo Komora će naknadno informisati svog redovnog člana i dati mu produžetak vremena за dostavu validne dokumentacije.

Svi redovni članovi Farmaceutске коморе су imali zakonsku obavezu да do 28.02.2007. године uplate članarinu Farmaceutској komori Srbije. За sve one koji то još nisu uradili, то је prvo što moraju да urade.

Potvrdu о uplaćenju upisnini са 18% PDV svaki redovan član Farmaceutске коморе Србије će dostaviti zajedno са pomenutom dokumentacijom.

Molimo Vas да rok за upis у Iменик Komore ispoštujete zbog obaveza Farmaceutске коморе koje ima prema Zakonu.

Sve nejasnoće mogu да budu rešene у direktnom kontaktu са Farmaceutskom komorom Srbije, tel. 32-43-144 или 32-46-795, e-mail: pharmkom@verat.net.

DIREKTOR
Zlata Žuvela

Izveštaj o aktivnostima radne grupe za izradu Standarda Dobre apotekarske prakse

Na osnovu odluke Upravnog odbora od 08.02.2007. godine formirana je radna grupa za izradu profesionalnih standarda Dobre apotekarske prakse.

U skladu sa predloženim planom rada formirana je radna grupa od deset članova. Članovi radne grupe su kolege iz sektora javnih apoteka u državnj i privatnoj svojini i predstavnici bolničkih apoteka. Svi članovi poseduju odgovarajuća stručna znanja i radno iskustvo iz oblasti kvaliteta u širem smislu, kao i iz oblasti standarda rada i radnih procesa u apotekarstvu. Radna grupa trenutno završava nacrt Standarda Dobre apotekarske prakse.

Nacrt Standarda Dobre apotekarske prakse biće stavljen na uvid stručnoj javnosti preko web sajta Farmaceutске komore Srbije (www.farmkomsr.org.yu) i Farmaceutskog društva Srbije (www.farmacija.org) u periodu od 18.06.2007. do 01.09.2007. godine.

Komentare i sugestije možete slati na e-mail sanja.jovic@apotekebgd.co.yu.

Predviđeno je da recenziju ovog dokumenta obave dva profesora Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Beogradu – prof. dr Ljiljana Tasić i prof. dr Branislava Miljković.

Dalji plan za javnu raspravu i usvajanje ovog dokumenta od strane Skupštine Farmaceutске komore Srbije u septembru 2007. godine biće naknadno objavljen.

Na osnovu člana 11. stav 1 tačka 6 Zakona o visokom obrazovanju (Sl glasnik RS br. 76/05), Nacionalni savet za visoko obrazovanje na sednici održanoj 24.11.2006. godine doneo je PRAVILNIK o naučnim, umetničkim, odnosno stručnim oblastima u okviru obrazovno-naučnih, odnosno obrazovno-umetničkih polja.

FARMACEUTSKE NAUKE (iz Sl. Glasnika br. 30 od 27.03.2007. godine)

AKADEMSKE

INTEGRISANE	<ul style="list-style-type: none"> • magistar farmacije • magistar farmacije- medicinski biohemičar 	mag. farm mag. farm – med. biohem.
SPECIJALISTIČKE	<ul style="list-style-type: none"> • magistar farmacije- specijalista • magistar farmacije- medicinski biohemičar- specijalista 	mag. farm – spec. mag. farm – med. biohem. – spec.
DOKTORSKE	<ul style="list-style-type: none"> • doktor medicinskih nauka - farmacija 	dr. sci. med.

Zbog integrisanja Zepter banke sa Kulskom i Niškom bankom u OTP Banku Srbije A. D. Novi Sad, promenjen je broj poslovnog računa Farmaceutске komore Srbije.

Novi broj poslovnog računa Farmaceutске komore Srbije: 325-9500900015066-04.

Radna grupa za izradu standarda Dobre apotekarske prakse

1. Sanja Jović, Apoteka „Beograd“; 011/2439-256; 063/345-966; sanja.jovic@apotekebgd.co.yu
2. Vukica Kocić-Pešić, Apoteka „Beograd“; 011/2452-648; vukica.kocic.pesic@apotekebgd.co.yu
3. Biljana Ilić, Apoteka „Valjevo“; 014/221-663; 064/225-585
4. Jovanka Franeta, Apotekarska ustanova „Novi Sad“, 021/401-355; 063/559-094; franeta@auns.co.yu
5. Ivana Popović, Institut za onkologiju i radiologiju Srbije, 011/3610-545; 063/329-960; ivanap@ncrc.ac.yu
6. Dragana Rajinac, KCS Apoteka Urgentnog centra, 011/2686-754; 064/224-9524; rajinac@sbb.co.yu
7. Stevan Šukljević, Apotekarska ustanova „Požarevac“, 012/220-874; 063/7191-629; pdss@ptt.yu
8. Dragana Salom-Mitić, Apotekarska ustanova „Kraljevo“, 036/320-760; 063/8412-822; apospel@tron-inter.net
9. Marija Petrović, ZUA „Farmanea“, 011/3690-635; 064/8202-319; marija@farmalogist.co.yu
10. Ivana Plečić, Zdravstveni centar Valjevo, 014/227-112

Evaluacija Trećeg stručnog sastanka Farmaceutске komore Srbije

Rezultati evaluacije III-eg stručnog sastanka Farmaceutске komore Srbije sa temom: "OTC preparati u terapiji bola kod starih osoba" održanog 27.5.2007.g. u Novom Sadu pokazali su:

1. Prosečna ocena seminara je 4,66.

2. Odličnom ocenom (5) sadržaj seminara ocenilo je 92,5% učesnika, ostalih 7% dalo je vrlo dobru ocenu (4), a dobru 0,5%.

Uvodna izlaganja odličnom ocenom ocenilo je 90% učesnika, a preostalih 10% dalo je vrlo dobru ocenu.

Radionice je odličnom ocenom ocenilo 86% učesnika, vrlo dobrom ocenom 9%, a trojkom 5%.

3. Značajna većina učesnika, njih 91% smatra da je seminar izuzetno koristan, dok je ostalih 9% ocenilo da je uglavnom koristan.

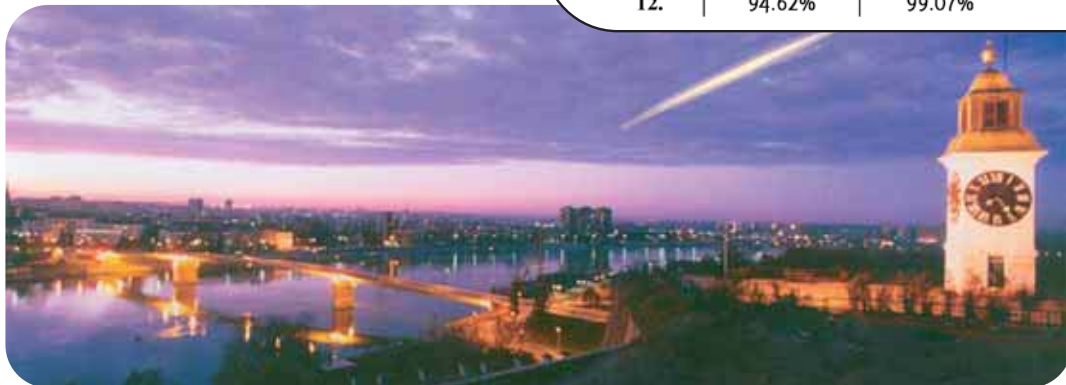
4. Tri najznačajnije stvari koje su učesnici naučili tokom seminara prema njihovoj proceni su:

- informacije u vezi cox1/cox2,
 - noviji OTC preparati,
 - psihološki aspekti bola,
 - proces starenja.
5. Svi učesnici se slažu da je metod realizacije seminara odgovarajući
6. U pogledu korišćenih nastavnih sredstava zadovoljno je 96% učesnika, dok su ostali slušaoci bili delimično zadovoljni.
7. Organizacija seminara bila je za 93% učesnika zadovoljavajuća, a za ostale prosečna.
8. Dužinom seminara su zadovoljni svi učesnici.
9. Bilo je malo predloga i sugestija koje su učesnici naveli a svi se uglavnom odnose na nastavak edukacije kako iz same farmaceutске struke i prakse tako i širim praktičnim temama i problemima.

Vesna Tomić, psiholog

% tačnih odgovora

Pitanje	Ulazni test	Izlazni test
1.	86.20%	94.87%
2.	38.82%	89.78%
3.	96.51%	100%
4.	86.63%	87.11%
5.	42.16%	44.99%
6.	61.87%	82.58%
7.	89.14%	97.08%
8.	31.39%	68.59%
9.	59.51%	92.30%
10.	92.65%	98.82%
11.	69.51%	93.14%
12.	94.62%	99.07%

Saradnja Galenike i Farmaceutske komore Srbije

Poštovane kolege i kolegice,

sa zadovoljstvom vas obavještavamo o uspešno završenom edukativnom seminaru, koji je organizovan zajedničkom saradnjom Farmaceutske komore Srbije i farmaceutske kuće Galenika a.d. Seminar je održan 8. maja u prostorijama Galenika a.d., sa temom:

ULOGA FARMACEUTA KAO ZDRAVSTVENOG PROFESIONALCA U PROMOCIJI LEKA

Seminar se odvijao u dva dela.

U prvom delu su naši uvaženi gosti, profesori, izlagali teme:

- Doc.dr Dušana Krajnović – Farmaceutski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Novi etički kodeks farmaceuta i značaj za promociju leka

- Mr Vladimir Cvijan – Institut za uporedno pravo, Beograd

Oglašavanje i promocija lekova i medicinskih sredstava – pravni aspekti

- Dr sci. med. Vesna Tomić – Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", Beograd

Oglašavanje u farmaceutskoj praksi

- Prof dr Petar M. Seferović – Institut za kardiovaskularne bolesti KCS, Beograd

Mesto i uloga inhibitora konvertujućeg enzima u lečenju arterijske hipertenzije i kongestivne srčane insuficijencije

- Prof dr Ljiljana Tasić – Farmaceutski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Upravljanje informacijama i komunikacije u promociji leka u apoteci

- Mr ph spec. Zlata Žuvela – Farmaceutska komora Srbije, Beograd

Etika i Farmaceutska komora Srbije

Drugi deo seminara je obuhvatio rad u radionicama, sa temom:

SA GALENIKOM DO NOVIH ZNANJA I VEŠTINA

Radionice su trajale dva sata, i u okviru njih su obrađeni slučajevi iz prakse zahvaljujući stečenom znanju sa predavanja. Radionice su vodili moderatori Farmaceutske komore Srbije: Danica Basarić, Suzana Miljković, Irena Homšek i Nadežda Ljubojević.

Za učešće na seminaru pozvane su kolegice i kolege iz cele Srbije: Beograda, Niša, Novog Sada, Subo-

tice, Sombora, Kikinde, Kragujevca, Požarevca, Smedereva, Vranja, Zaječara, Leskovca, Bora itd., ukupno njih šezdeset. Cilj nam je bio, da svako od učesnika iz različitih regiona

i gradova naše zemlje prenese nova saznanja kolegama u svojoj sredini.

U okviru seminara rađeni su: ulazni test, izlazni test i upitnik o evaluaciji seminara.

Analiza testova i upitnik o evaluaciji seminara pokazala je:

- da smo proširili znanje za 30 %;
- da je seminar ispunio očekivanja kod 92% učesnika;

- kod 92 % učesnika očekivanja je ispunio i program seminara, izbor tema i rad u radionicama;
- isti seminar svojim kolegama preporučilo bi 94% učesnika;

- stečena znanja ocenjena su ocenom 4,7;

- trajanje seminara ocenom 4;

- organizacija ocenom 4,7 (maksimalna ocena 5).

Ono što posebno daje podsticaj organizatorima, Farmaceutskoj komori Srbije i Galenika a.d., jesu pozitivni komentari učesnika po završenom skupu i zahvalnost za poziv na njegovom učešću.

Poštovane kolege, Galenika a.d. je prepoznala značaj kontinuirane edukacije farmaceuta kao neophodnost savremenih zahteva za obavljanje farmaceutske delatnosti. Ovaj seminar je u potpunosti potvrdio značaj saradnje sa farmaceutskim kućama, a sve u cilju da potpuna, tačna informacija dođe do krajnjih korisnika, pacijenata. Na kraju, ali sigurno ne najmanje važno, zahvaljujemo se svima vama na učešću i podršci ovog edukativnog seminara. Galenika a.d. vam stoji na raspolaganju za dalju saradnju. Zahvalnost upućujemo i mr ph. spec. Zlati Žuveli, direktoru Farmaceutske komore Srbije, na svesrdnoj pomoći, želji i volji da zajedno saradujemo.

Galenika a.d.

Još jedan uspešan skup o HOMEOPATIJI

U reprezentativnoj zgradi Skupštine Grada Novog Sada u velikoj Crvenoj sali 16.05.2007. godine održan je seminar na temu „INTEGRATIVNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA – HOMEOPATIJA“. Uz logističku podršku Skupštine Grada Novog Sada i Gradske uprave za zdravstvo Grada Novog Sada, organizacija ovog skupa je protekla besprekorno. Organizatori su bili: Farmaceutska komora Srbije, Institut za socijalnu medicinu Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Sekcija za homeopatiju SLD i Udruženje za klasičnu homeopatiju „Haneman“. Dvanaest vrhunskih predavača govorili su okupljenim zdravstvenim radnicima sa nivoa primarne zdravstvene zaštite o tome šta je homeopatija, kakva veza postoji između homeopatije i genetike, kako farmaceut pozicionira svoju ulogu u homeopatskoj terapiji, kako stari organizam reaguje na homeopatski lek, a kako deca, o bolestima respiratornog sistema i njegovom tretmanu uz pomoć homeopatije, o uspešnosti primene u kardiologiji, hirurgiji, stomatologiji, sa izveštajem o zdravstvenim problemima u privatnoj homeopatskoj praksi i šta treba znati od samopomoći i hitnim slučajevima kod homeopatske terapije.

Danas se sve više govori o integrativnoj medicini koja treba da bude dobra simbioza konvencionalne i alternativne medicine i ova organizacija seminara imala je za cilj da podrži Zakon o zdravstvenoj zaštiti iz 2005. godine koji je otvorio vrata zdravstvenim profesionalcima da koriste njene prednosti. Iskreno se nadamo da će medicina 21. veka – savremena medicina u Srbiji otvoriti i druge poglede u posmatranju čoveka kao humanog bića a sve u službi unapređenja zdravlja i ublažavanja ljudske patnje. Svi učesnici skupa su se u diskusiji složili da homeopatija kao komplementarna metoda lečenja ne isključuje niti zamenjuje konvencionalnu medicinu već samo sa njom saraduje i time proširuje vidokrug zdravstvenim profesionalcima. Svi učesnici su odali priznanje organizatorima ovog seminara na odabiru tema i načinu njene realizacije.

U ime Organizacionog odbora Farmaceutska komora Srbije se zahvaljuje predsedniku Skupštine Grada Novog Sada g-dinu Zoranu Vučeviću na ljubaznom prijemu i maksimalnoj podršci za realizaciju svih sličnih skupova u Gradu Novom Sadu. G-di Mili Uverić iz Gradske Uprave za zdravstvo Grada Novog Sada želim da uputimo najiskrenije čestitke za pomoć u reali-

zaciji ovog skupa a njena neposrednost u kominiciranju sa predavačima i učesnicima bila je na ni-

vou visokog profesionalca koji bi svaki tim želeo da ima. Direktor Apotekarske ustanove Novi Sad kolega Darko Milutinović zajedno sa svojim uigranim timom bio je od početka do kraja sa predavačima i organizatorima i dao nam dobru lekciju uspešnog rukovodioca koji bez mnogo reči ostvaruje idealnu profesionalnu komunikaciju sa svim nadležnim iz Gradske uprave za zdravstvo Grada Novog Sada. Posle održanih predavanja predavači su bili pozvani od strane kolegice Nade Davidovac koja je bila ujedno i predavač na ovom seminaru da posete njenu apoteku „Zelena apoteka“ koja se bavi izradom homeopatskih lekova. U prelepom ambijentu usklađenim sa tradiconlanim i modernim imali smo prilike da vidimo tu čarobnu izradu homeopatskih lekova sa vrhunskim standardima koji se poštuju u ovoj oblasti praćenim budnim okom naše kolegice koja je najveći deo svog radnog veka provela u implementaciji homeopatije na prostorima Srbije. Zadivljeni njenom pozitivnom energijom, sa osećanjem ponosa i sigurnosti napustili smo ambijent lepe „Zelene“ apoteke. Sigurni smo da će i sve druge apoteke u Srbiji uskoro prihvatiti ovaj izazov po završetku izrade podzakonske regulative iz ove oblasti.

I šta reći za kraj. Da su Grad Novi Sad i njeni čelni ljudi pokazali po ko zna koji put dobronamernost, stručnost i poštovanje ljudi koji rade u zdravstvu Srbije. Oni su spremni da nam pomognu u realizaciji svih skupova ali isto tako i da šire pozitivne vibracije ne samo u Vojvodini nego i u Srbiji. Još jednom mnogo im hvala na svemu, a mi svoju misiju o homeopatiji širimo i dalje i u nekom od narednih brojeva „Apotekarske prakse“ javićemo vam se iz nekog drugog grada ili opštine Republike Srbije.

za Organizacioni odbor
Zlata Žuvela

Izveštaj sa Majskih susreta zdravstvenih radnika Republike Srbije

Od 9-13.05.2007.god. na Zlatiboru su održani Majski susreti zdravstvenih radnika Republike Srbije sa međunarodnim učesćem. Kao gost, na poziv Farmaceutске Komore Srbije i Društva farmaceutskih tehničara Srbije, prisustvovala sam ovom skupu ispred Medicinske škole Beograd. Još jednom želim da se zahvalim na pozivu, organizaciji i prijemu.

Skup je otvorila i srdačno pozdravila predsednik Društva farmaceutskih tehničara Srbije Vesna Isaković.

Plenarna tema ovog skupa bila je "Timski rad". Zlata Žuvela direktor Farmaceutске Komore Srbije svojim predavanjima: "Profesionalna odgovornost farmaceutskog tehničara u timu zdravstvenih radnika" i "Šta treba da zna farmaceutski tehničar o timskom radu" ukazala je na neophodnost postojanja timova zdravstvenih profesionalaca i potrebu da svaki farmaceutski tehničar prepozna, koje koristi donosi svojoj zdravstvenoj ustanovi - apoteci ako radi u timu. Timski rad u bolničkoj apoteci predstavile su I. Anđelković i B. Bošković KBC "Zvezdara" Klinička apoteka Beograd.

Mlada koleginka Jasna Jakšić iz Kosovske Mitrovice pročitala je vrlo dirljiv i potresan rad svoje načelnice Dragane Pejović "Timski rad u vanrednim uslovima".

Timski rad u proizvodnji predstavila je Miljana Đurić Galenika a. d. Sa timskim radom u apoteci otvorenog tipa upoznale su nas Olja Smiljanić-Apoteka Užice, D. Bošković, M. Pajić, S.Gavrilović - Apotekarska ustanova Šabac.

Veoma zanimljivo izlaganje "Odgovornost kao imperativ" imale su kolegice M. Srećković, B. Adamović i Lj. Gavrilović-AU Šabac. Sva ova preda-

vanja kao i okrugli sto koji je održan na kraju prvog radnog dana, vodili su jedinstvenom zaključku da je najlakši put do dobrih rezultata u poslu u svesrdnoj saradnji svih članova kolektiva, jer timovi imaju nespornu prednost nad pojedincima.

Druga tema skupa odnosila se na obrazovanje farmaceutskog tehničara kao budućeg profesionalca, kao i na licenciranje farmaceutskih tehničara. Iskorištila sam priliku da predstavim trenutno stanje u školama koje obrazuju profil - farmaceutski tehničar, promene koje se uvode i program oglednih odeljenja. Ukazala sam na neophodnost saradnje sa bazama i probleme na koje nailazimo u ostvarivanju obavezne prakse u gradskim apotekama. Predstavnici Kliničkog centra Srbije i Galenike su najljubavnije ponudili svoju pomoć i dalju konkretnu saradnju. Zlata Žuvela je upoznala farmaceutске tehničare sa principima obaveznosti i načinom dobijanja licence.

Što se tiče radova na slobodne teme, mislim da nisu svi bili prilagođeni zahtevima skupa i da bi trebalo da se formira stručna komisija u čiji sastav bi ulazili i profesori srednjih škola, koja bi pregledala pristigle radove i dali svoju procenu.

Drugi radni dan bio je završen okruglim stolom na temu-Aktuelno iz komore MSTZRS.

Izveštaj o tome šta je urađeno podneo je Dejan Cvetanović član Skupštine komore-Apoteka Požarevac. Skup je obavešten o budućim potezima koji se planiraju u Komori.

U subotu u Kongresnom centru "Srbija" održan je edukativni seminar "Unapređenje kvaliteta rada u zdravstvu" dr. Divna Kekuš, prof. Više medicinske škole Beograd. Posle ovog predavanja podeljeni su sertifikati svim učesnicima.

Skup je pokazao neophodnost saradnje kako međusobno na radnom mestu, tako i šire između svih relevantnih ustanova: škole, prakse, proizvodnje, Komore i drugih udruženja sa zajedničkim ciljem: dobar zdravstveni radnik - zdrav i zadovoljan pacijent.

Jelena Anđelić
Profesor u Medicinskoj školi Beograd

IZVEŠTAJ SA XI-og SEMINARA UFTS “SVETI SAVA”

Seminar čija je glavna tema bila “Stres i profesionalna odgovornost farmaceutskog tehničara” održan je na Tari od 30.5 do 2.6.2007.g., u saradnji sa Farmaceutskom Komorom Srbije, a pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

Veći deo seminara bio je organizovan kroz predavanja sa sledećim temama:

1. Teorijski koncept stresa: nastanak, razvoj, vrste stresa - Dr sc. med. Vesna Tomić
2. Prevencija stresa - Prof dr. Violeta Stanimirović
3. Preduzetništvo i odgovornost u uslovima dinamičkog ekonomskog razvoja - Prof dr Vinka Filipović
4. Tranzicija u Srbiji - stres kao posledica - Dr sc. med. Vesna Tomić
5. Mediji i njihov uticaj na formiranje svesti ciljane javnosti - Prof dr Vinka Filipović
6. Nova etička načela u funkciji savremene apoteke - Mr ph spec. Zlata Žuvela
7. Definisane pobedničke strategije organizacije uz pomoć poslovnih funkcija - Mr ph sci. Ljiljana Pražić - Arsić

8. Kako prilagoditi organizaciju savremene apoteke farmaceutskom tehničaru
Završni deo seminara bio je organizovan kroz rad učesnika seminara u radionici. Moderator vežbi bila je Vesna Tomić, psiholog.

S obzirom na prisustvo velikog broja učesnika (oko 200) radionice su bile organizovane u 4 tematske celine: komunikacija i stres, učestalost pojedinih stresova u praksi farmaceutskih tehničara, konflikti i stres i savladavanje stresova na radnom mestu.

Vežbe su bile organizovane za rad u malim grupama, prosečno po 10 učesnika u svakoj grupi. Vežbama u grupi prethodila je individualna vežba: odgovori učesnika na upitnik o tome u kojoj su meri pod stresom. Svaka od ukupno 19 grupa dobila je da radi svoj zadatak koji su morali sami učesnici da definišu, razrade i reše. Problemi su bili izabrani kao praktični problemi iz prakse farmaceutskih tehničara.

Svi učesnici pokazali su visok stepen motivacije za rad i visoku kooperativnost u timskom radu na rešavanju zadataka. Grupe su rešavale praktične probleme: metodom analize situacije i metodom igranja uloga.

S obzirom na sadržaj i realizaciju seminara učesnici su pokazali manji stepen efikasnosti u rešavanju konfliktnih situacija, a sve ostale vežbe uradili su veoma uspešno.

Zaključak:

Prvi put u organizaciji Farmaceutske komore Srbije i udruženja “Sveti Sava” organizovane su psihološke radionice sa ciljem da učesnici seminara:

1. Prepoznaju potencijalne stresove u svojim radnim sredinama
2. Osposobe se u određenoj meri za psihološku prevenciju stresova na radnom mestu
3. Pomognu sebi i kolegama u unapređivanju mentalnog zdravlja i povećanju radne efikasnosti.

Na osnovu pokazanih rezultata na radionicama i knjige utisaka sa skupa predlog je predavača (psihologa) da se nastavi sa kontinuiranom edukacijom farmaceutskih tehničara kao i njihovim osposobljavanjem za praksu kroz psihološke edukativne radionice i sve ostale vidove obrazovanja koje zadovoljavaju njihove profesionalne i praktične potrebe.

Vesna Tomić, soc. psiholog

MOĆ INOVACIJA

Čovjek je glavni resurs svake organizacije i ključni elementat u organizaciji svake zdravstvene ustanove ili preduzeća.

Zato se danas mnogo više obraća pažnja na bolje poznavanje čoveka i njegovog fizičkog i psihičkog funkcionisanja. U haotičnom svetu koji ga okružuje na njegovu sreću ili žalost čovek se veoma sporo menja.

Razlog za to treba tražiti u: tradiciji, neadekvatnom obrazovanju i nedovoljnoj komunikaciji

Budućnost opstanka svake profesije zasniva se na temeljima stalnih promena. Nosioci ovih promena moraju postati mnogo spremniji da prihvate sve nestabilnosti kao i razlike koji te promene nose.

Preduslov za to je:

- fleksibilnost u rukovođenju
- veća odgovornost u donošenju odluka
- nova znanja i veštine

U procesu promena veliki značaj imaju nematerijalna sredstva koja obuhvataju sledeća dva koncepta:

- kompetentnost (to je sposobnost da se ideje pretvore u praktične ili primenljive usluge visokog standarda)

- odnosa (to je stvaranje saveza u okviru osnovne delatnosti koja stvaraju vrednost za korisnika usluge)

Ova dva gore navedena faktora otvaraju vrata svako organizaciji jer šire njene horizonte.

Objedinjavanjem ova dva faktora dolazimo do stvaranja uslova za delovanje novog koncepta, a to je „MOĆ“.

„Moć“ proizilazi iz sposobnosti rukovođenja nematerijalnim sredstvima koji ne smeju da se obezvrede. Instrumenti moći su: informacije, resurs i podrška

Da bi se „moć“ održala ona mora da ima podršku svih zaposlenih.

„Revolucija“ u promeni i načinu razmišljanja sva-

kog farmaceuta – zdravstvenog profesionalca biće u simbiozi sa njegovom zdravstvenom ustanovom samo onda ukoliko je ona spremna da se menja. Da bi se zdravstvena ustanova menjala u njoj mora da postoji organizovano učenje i obuka zaposlenih.

Svaka zdravstvena ustanova mora u svojoj organizaciji da ima dobro odvojen sistem koji pripada inovativnom delu i deo koji pripada operativnom sektoru. Zaposleni mora da zna da je inovativni deo njegove zdravstvene ustanove ili preduzeća onaj koji troši, a da je operativni deo centar profita.

Inovacija mora da postane cilj poslovanja svake apoteke. Rukovodstvo i zaposleni u apoteci moraju da iskoriste svu maštu koja im se nudi. Zato u apoteci mora da vlada atmosfera učenja i usavršavanja kako bi njen operativni deo bio pokriven većim profitom. Kada razmišljamo i govorimo o promenama u apoteci onda to činimo iz ugla kulture. Kultura organizacije apoteke – zdravstvene ustanove govori da je proces rada u njoj strogo definisan standardima (Etički kodeks, Dobra apotekarska praksa, ISO standardi) uz maksimalno korišćenje motivacije, energije i fokusa kao atribute rada zaposlenih.

Farmaceutska komora Srbije u svom radu glavni akcent stavlja na ponudi nivoa potrebnih znanja koja su važna farmaceutu i farmaceutskom tehničaru kao zdravstvenim radnicima za rad u zdravstvenom sistemu Srbije. Preduzimanjem čitavog niza različitih aktivnosti Komora mora da učestvuju u unapređenju pružanja bolje farmaceutske usluge. Na taj način ona doprinosi podizanju zdravstvene kulture kako zaposlenih u apoteci tako i svih onih koji njenu uslugu koriste.

Virtuelna škola obrazovanja Farmaceutske komore Srbije je inovativni projekat koji u mnogome olakšava zaposlenima u apoteci da steknu nova znanja i veštine. Zato taj inovativni projekat moramo svi da podržimo jer on je još uvek u fazi svog nastajanja, a prve rezultate njegove uspešnosti možemo meriti tek za neku godinu. Ne treba zaboraviti da je učenje putem elektronskih učionica potpuno novi vid edukacije za zdravstvenog profesionalca i da je Farmaceutska komora prva ponudila ovakav vid učenja i obuke na prostorima bivše Jugoslavije.

Zato moramo da imamo poverenja, međusobne tolerancije a pre svega uvažavanja svih onih kolega koji aktivno učestvuju u stvaranju i realizaciji ovog projekta, a svaka sugestija kolega iz prakse im je dobrodošla.

Zato za kraj jedna poruka koju je dao Ž. Slaven

„Nemojte pokušati da menjate svet, izmenite sebe i promenite ceo svet“.

Zlata Žuvela
Farmaceutska komora Srbije

Farmaceuti i kvantna medicina

Tranzicija Moderne u Postmodernu zahvatila je, globalno, i domen zdravstvenog sistema. I tu je došlo do razvoja trenda za koji je karakteristično prevazilaženje totalitarnih narativa, trenda u okviru koga postaje važna lična priča, priča pojedinca. Saobrazno tome, u zdravstveni diskurs ušli su novi pojmovi i praksa. Među njima ključno mesto imaju medicinski pluralizam koji podrazumeva paralelno postojanje i delatnost alternativne medicine, odnosno više raznih medicinskih sistema, a onda i integrativna zdravstvena zaštita koja podrazumeva saradnju između terapeuta zvanične i terapeuta alternativne medicine.

Tranzicija Moderne u Postmodernu zahvata zdravstveni sistem u celini, pa se tako odražava i na sektor farmacije. Naime, i u okviru farmaceutskih usluga prevazilazi se totalitarni odnos sa ljudima koji su, radi zadovoljavanja svojih potreba, u potrazi za zdravstvenom uslugom.

Naravno, zbivanja u farmaciji su analogna zbivanjima u medicini.

Kao što se u medicini napuštaju koncept i praksa prema kojima je centar medicine bolest, tako se u farmaciji napuštaju koncept i praksa prema kojima je njena centralna delatnost transfer lekova za lečenje bolesti.

Umesto toga i u medicini i u farmaciji središte postaje do sada ne samo zanemareni nego i izmanipulisani korisnik i jednog i drugog dela zdravstvenog sistema.

Saobrazno novom mestu korisnika zdravstvene zaštite menja se i uloga apoteke kao zdravstvene ustanove.

Apoteka prestaje da bude šalter preko koga farmaceut učestvuje u manipulaciji bezličnim korisnikom. Umesto toga, ona počinje da se razvija kao centar za višestruku komunikaciju. U okviru te komunikacije, sa jedne strane, farmaceut postaje važan zdravstveni savetodavac zainteresovanog pojedinca. Sa druge strane farmaceut postaje i davalac zdravstvenih usluga koje se odnose na unapređenje zdravlja poznatog klijenta.

Prateći ovaj razvoj Farmaceutska komora Srbije i Institut za socijalnu medicinu Medicinskog fakulteta u Beogradu pokrenuli su seriju prezentacija metoda alternativne medicine. Posle prezentacije homeopatije koja je održana u Skupštini grada Beograda, kao i u Skupštini grada Novog Sada, krajem juna 2007 planirana je prezentacija kvantne medicine.

Kvantna medicina je skupina dijagnostičko – terapijskih metoda koji su proistekli iz drevne radioničke medicine zasnovane na čovekovoj sposobnosti da oseti drugo ljudsko biće. U savremenoj verziji radionička medicina je obogaćena modernom tehnologijom ali se i dalje zasniva na ideji da je čovek (kao i sve ostalo što uopšte postoji) skupina vibracionih probabiliteta koji čine za svaku jedinku specifično pulsirajuće polje. Kada to polje

dođe u komunikaciju sa štetnim vibracijama dolazi do interference koja, putem veće ili manje promene osnovne vibracije, može da ošteti zdravlje. Raznim, mahom kompjuterizovanim sistemima kvantne medicine moguće je ustanoviti vibracioni "ispad" i ustanoviti vibraciju (homeopatski preparat, hranu, odnos, vitamin) putem koje je taj «ispad» moguće isceliti.

Kao i drugi alternativni metodi i sistemi alternativne medicine i kvantna se medicina uklapa u tranzicioni trend apoteke kao centra za komunikaciju. Počevši od toga što pruža mogućnost za proveru kompatibilnosti leka i određenog pacijenta, pa do toga što može da ukaže na energetske deficite koji se mogu korigovati pre nego što dođe do razvoja fizičkih oštećenja organizma. I jedna i druga mogućnost mogu da značajno obogate rad farmaceuta i da transformišu komunikaciju u apoteci kao najfrekventnijoj i najpristupačnijoj zdravstvenoj ustanovi. Mikrotalasna rezonantna terapija, informoterapija, biorezonantna terapija i druge metode kao i drugi metodi kvantne medicine traže svoje mesto i kod nas. Prostor mogu da im obezbede i farmaceuti.

Vuk Stambolović

Lekovi „životnog stila“

Lekovi „životnog stila“ privlače puno pažnje pre svega zbog pitanja da li ovi lekovi trebaju da budu uključeni u paket zdravstvenog osiguranja ili – Gde je granica kolektivne odgovornosti za zdravlje? Možda najpoznatiji među tim lekovima jesu orlistat za terapiju gojaznost i sildenafil za terapiju erektilne disfunkcije. Termin - lekovi „životnog stila“ – može da banalizuje veoma ozbiljna stanja za koje su ovi lekovi indikovani. Međutim, veoma često se dešava da se lek bira zbog indikacije koja je više vezana za lični izbor nego za bolest.

Pojmanje o tome šta je bolest a šta je lična odgovornost pre nego zdravstvena zaštita zavisi od socijalnih i kulturnih normi. „Životni stil“ se odnosi više na to kada se lek koristi nego na sam lek. Tako da sildenafil za zdravog čoveka koji nije zadovoljan svojim seksualnim performansama jeste upotreba zbog „životnog stila“ ali, da li ćemo misliti drugačije ako se radi o upotrebi istog leka kod dijabetičara sa neuropatijom.

Definicija je takođe problematična: šira definicija uključuje i lekove koji se koriste zbog zdravstvenih problema nastalih zbog životnog stila tj. takvi zdravstveni problemi bi bili odlično tretirani i promenom ži-

votnog stila pacijenta.

Veliki uticaj na definisanje šta je bolest a šta je želja „životnog stila“ ima farmaceutska industrija. Ona pre svega razvija tržište na osnovu profitabilnosti a ne na osnovu potreba javnog zdravlja. Marketingom ona uspeva da kod doktora redefiniše „stanje“ u „bolest“ a kod pacijenta „želju“ u „zdravstveni problem“ za koji je neophodan tretman lekovima. Tako je za pacijenta mnogo lakše da uzme tabletu nego da promeni svoje navike u ishrani i izgubi višak kilograma.

Status refundiranja ovih lekova razlikuje se u Evropskim zemljama. U većini, ovi lekovi nisu refundirani od strane Fonda ili je njihova refundacija ograničena.

U Nemačkoj, ovi lekovi se generalno ne refundiraju ali pacijent može da aplikuje za individualnu refundaciju. U Švedskoj, sildenafil je prvo stavljen na listu lekova koji se refundiraju od strane Fonda ali je veoma brzo prebačen u kategoriju lekova koji se izdaju samo pod specijalnim okolnostima, koje određuje Ministarstvo zdravlja po principu slučaj po slučaj. Tako je u 2004. godini od 3000 aplikacija odobreno manje od 10%.

Etički, finansijski i klinički argumenti u ovoj situaciji nisu nezavisni i nemaju jedinstven odgovor. U zdravstvenom sistemu Evropskih zemalja, lekovi „životnog stila“ nisu samo pitanje ličnog izbora već pitanje koje se tiče celokupne javnosti. Etičko pitanje je koliko dugo se još možemo priklanjati volji industrije i potrošača i da li nasuprot tome trebamo imati stručno i detaljno isplaniran pristup ovom problemu?

Kao jedno od rešenja nameće se mogućnost javne (socijalne i političke) rasprave, ali sve više izgleda da farmacija u Srbiji ima tendenciju da bude vođena a ne da vodi kada se raspravlja o ovakvim i sličnim pitanjima.

Dragana Sovtić
Apoteka "Beograd"

Status refundiranja lekova „životnog stila“ u Evropskim zemljama

Zemlja	Sildenafil	Sibutramine	(Topikalni) Minoxidil
Francuska	X	X	X
Nemačka	X/S	X	X
Španija	X	X	X
Italija	S	X	X
UK	S	G	X
Norveška	X	X	X
Austrija	S	S	S
Belgija	X	X	X
Švedska	S	X	X
Finska	S	S	X
Irska	L	G	X
Danska	S	S	S
Srbija	X	X	X

Napomena: X – nije refundirano; S- ograničena refundacija; L – refundirano do određenog iznosa; G – refundirano kao i ostali lekovi.

ANTIBIOTICI - NAČIN UPOTREBE

Grupa antibiotika	Antibiotik (generičko ime i zaštićeno ime)	Način primene i interakcije sa hranom	Najznačajnije interakcije sa drugim lekovima	Ostale napomene
TETRACIKLINI	DOKSICIKLIN (DOVICIN, DOKSICIKLIN, VIBRAMYCIN) TETRACIKLIN (AMIRACIN)	Dva sata posle jela, sa punom čašom vode, da bi se sprečio refluks želuca kad se uzme na prazan stomak. Izbegavati mleko i mlečne proizvode, kao i preparate Ca, Mg i Fe (zabranjeni su dva sata pre i posle leka), jer se vezuju za tetracikline. Jedan sat pre ili dva sata posle jela, jer hrana utiče na resorpciju leka.	Antiacidi - smanjuju resorpciju tetraciklina Antikoagulansi - pojačavanje dejstva antikoagulanasa Barbiturati, karbamazepin - smanjenje dejstva tetraciklina Hepatotoksični lekovi- adicija hepatotoksičnog efekta	• BAKTERIOSTATICI • Ne davati ih deci do 12 godina, jer remete rast kostiju, oštećuju zubnu gled i potamnjuju zube Zabranjen za upotrebu kod trudnica.
BETA LAKTAMSKI PENICILINI	AMPICILIN (AMPICILIN, PENTREXYL) AMOKSICILIN (AMOKSICILIN, SINACILIN, BACTOX, ALMIRACIN)	Hrana ne utiče na resorpciju leka	Oralni antidijabetici - pojačanje hipoglikemijskog efekta Oralni kontraceptivi - smanjenje efikasnosti kontracepcije Bakteriostatiki - smanjenje efekta ampicilina Metotreksat - smanjenje efekta ampicilina, i povećanje toksičnosti metotreksata Ako se amoksicilin daje u lečenju angine kod pacijenata sa mononukleozom, u većini slučajeva javlja se raš, koji nije alergijske prirode. Zato se ne daje u lečenju angine koja liči na streptokoknu ako nije bakteriološki dokazana.	• BAKTERICIDI • Alergijske reakcije, do anafilakse • BAKTERICIDI • Alergijske reakcije, do anafilakse.
PENICILINI OSETLJIVI NA BETA LAKTMAZU	FENOKSIMETIL PENICILIN KALIJUM (CLACIL)	30 min pre jela	Kao i kod betalaktamskih Salicilati i NAS - pojačanje neželjenih efekata oba leka Kalijum- rizik od hiperkalijemije.	• BAKTERICIDI • Alergijske reakcije.

KOMBINACIJE PENICILINA	SA KLAVULONSKOM KISELINOM AMOKSICILIN + KLAVULONSKA KIS. (AMOKSIKLAV, PANKLAV, ENHRANCIN)	Hrana ne utiče na resorpciju leka	Mg hidroksid ili Al hidroksid – smanjena resorpcija amoksisilina Cimetidin – povećava konc. i poluvreme izlučivanja Alopurinol – → incidencu raša Oralni kontraceptivi - smanjenje efikasnosti kontracepcije Probenecid – usporava izlučivanje Videti amoksisilin, metronidazol	<ul style="list-style-type: none"> • BAKTERICIDI • Uzimanje velikih doza može dovesti do pojave kristalurije koje se izbegavaju izuzimanje velikih količina tečnosti. (oprez kod hemodijalize)
CEFALOSPORINI I GENERACIJA	SA METRONIDAZOLOM AMOKSICILIN + METRONIDAZOL (HELICOCIN) CEFALEKSIN (CEFALEKSIN, PALITREX)	Na prazan stomak ili uz obrok, sa puno vode Hrana nema uticaja na resorpciju leka.	Oralni antikoagulansi- rizik od hemoragija (protrombinsko vreme) Coombsov test - lažno pozitivan	<ul style="list-style-type: none"> • BAKTERICIDI • Moguća je ukrštena alergijska reakcija kod osoba alergičnih na penicilin. Kod dugotrajne upotrebe cefalosporina moguće je prolazno povećanje jetrenih enzima (ALT, AST) • BAKTERICIDI • Oprez kod osoba koji imaju kolitis
CEFALOSPORINI II GENERACIJA	CEFADROKSIL (CEFAZOLIN/MIP, DURACEF, QALADROX) CEFOTITIN (MEFOXIN) CEFUROKSIM (CEROXIM, NIDICEF, ZINRICEF) CEFAKLOR (CEFALOR, ALFACET)	Lek se može uzimati pre, tokom ili posle obroka (jednaka terapijska efikasnost) 1h pre jela ili 2h posle jela, jer hrana usporava resorpciju leka za 45min do 1h	Nisu utvrđene značajne interakcije sa drugim lekovima ili hranom Diuretici Henleove petlje, aminoglikozidi- potencirana nefrotoksičnost (preporučuje se praćenje funkcije bubrega) Oralni antikoagulansi- rizik od hemoragija (protrombinsko vreme) Oralno kontraceptivi- smanjen kontraceptivni efekat	<ul style="list-style-type: none"> • Kontraindikovan u periodu dojenja.
CEFALOSPORINI III GENERACIJA	CEFPROZIL (CEFZIL, PRIMARCEF) CEFIKSIM (PANCEF) CEFTIBUTEN (CEDAX)	Nema interakcija sa hranom 1x dnevno, hrana ne utiče na resorpciju leka. 1-2 h pre ili posle jela	Kao i cefaklor Kao i ostali cefalosporini Kao i ostali cefalosporini	<ul style="list-style-type: none"> • Olučivanje saprofitne flore GIT-a • Kao i ostali cefalosporini • Kao i ostali cefalosporini

ANTIBIOTICI - NAČIN UPOTREBE

SULFONAMIDI	KOMBINACIJA SA TRIMETOPRIMOM (BACTRIM, BACTIMOL, BERLOCID, BIOPRIN, CO-TRIMOXASOL, TRIMOSUL)	Posle jela uz dovoljne količine tečnosti (izbegava se moguća kristalurija)	Varfarin – povećava se antikoagulantni efekat Metotreksat – povećanje konc. metotreksata u krvi Fenitoin – povećanje deficita folata u organizmu	<ul style="list-style-type: none"> • BAKTERICIDI • Lek ordinirati nakon AB jer se rezistencija pojedinih sojeva kreće od 8-80%
MAKROLIDI	ERITROMICIN (ERITROMICIN, PORPHYROCIN) ROKSITROMICIN (RUXAC, ROXIMISAN, ROXITRO) KLARITROMICIN (FROMLID, CLATHROCYN, LANAKLAR, CHLARTHROMYCIN)	Hrana nema uticaja na resorpciju leka ½ sata pre jela Hrana nema uticaja na resorpciju leka.	<p>Astemizol, bromokriptin, ciklosporin- rizik od nefrotoksičnosti.</p> <p>Digoksin, ergotamin- vazospazam.</p> <p>Karbamazepin, lovastatin, teofilin, terfenadin, varfarin- povećan rizik od krvarenja</p> <p>Povećava conc. u plazmi sledećih lekova: Bromokriptin-diskinezije Ciklosporin-nefrotoksičnost Ergotamin- vazospazam Karbamazepin- krvarenje Terfenadin, astemizol, cisaprid- produženje QT segmenta do fatalnih aritmija.</p> <p>Terapija statinima se prekida ako je lek neophodan po antibiogramu. Lekovi koji se metabolišu preko citohroma P- 450</p>	<ul style="list-style-type: none"> • BAKTERIOSTATICI • Ne davati ga osobama sa oštećenjem sluha, jetre. Daje se kao najčešća zamena za penicilin <ul style="list-style-type: none"> • Poluvreme eliminacije je produženo kod dece. • Daje se kao zamena za penicilin, ili tetracikline • Mogu da se pojave aritmije (tahikardija i torsades de pointes) • Lek inhibira citohrom P- 450, svi lekovi koji se metabolišu ovim putem povećavaju konc. u plazmi - potencira neželjena dejstva.
	AZITROMICIN (HEMOMYCIN, SUMAMED)	Najmanje 1 sat pre ili 2 sata posle jela (hrana smanjuje resorpciju za 50%)	Antaocidi – ↓ brzinu resorpcije Kao i ostali makrolidi	<ul style="list-style-type: none"> • BAKTERIOSTATICI • Kao i ostali makrolidi

FLUORHINOLONI	OFLOKSACIN (VISIREN)	Na prazan stomak, 1/2 sata pre jela ili 2h posle jela, sa punom čašom vode.	Antacidi - ↓ brzinu resorpcije Antikoagulansi- mogućnost krvarenja NSAIL- povećan rizik od konvulzija! Teofilin- usporen metabolizam ksantina	<ul style="list-style-type: none"> • BAKTRICIDI • Svi fluoroahinoloni mogu da utiču na psihofizičke sposobnosti. Opres kod osoba starijih od 65 godina. • Sa grupama AB koji ne pripadaju grupi hinolona, ne stvara unakrsnu rezistenciju. • Ne daje se deci i omladini u periodu rasta, u trudnoći, dojenju • Simptomatska terapija konvulzija diazepamom
OSTALI HINOLONI	<p>CIPROFLOKSACIN (CIPROCIKVAL, CIPROFLOKSACIN, CITERAL, CIFRAN, CIPROBAY, MAPROGEN, HUBERDOXINA)</p> <p>NOREFLOKSACIN (NOFOCIN, LURICIN, RENOSEPT, NALICIN)</p> <p>PIPEMIDNA KISELINA (PIPM, PIPEGAL, PHLIN)</p>	Na prazan stomak, 1/2 sata pre jela ili 2h posle jela, sa punom čašom vode.	Antacidi, gvozdje, cink, opiodi- smanjena resorpcija antibiotika Antidijabetici (der. sulfonilureje)- potenciranje dejstva antidijabetika Antikoagulansi- mogućnost krvarenja NSAIL- povećan rizik od konvulzija! Teofilin- usporen metabolizam ksantina	<ul style="list-style-type: none"> • BAKTERICID • Za unimarne infekcije
DERIVATI IMIDAZOLA	METRONIDAZOL (ORVAQIL, DILAN, METON)	Tokom cele terapije uzimati dosta tečnosti. Posle jela	Kao i ostali hinoloni Aminoglikozidi- sinergističko bakterioidno dejstvo Teofilin, rifampicin, cimetidin, NSAIL- ↑ se dejstvo ovih lekova, zbog usporavanja njihovog metabolizma. Alkohol, disulfiram- psihotične reakcije Fenobarbiton- ↓ koncentracija fenobarbitona i plazmi Litijum- ↑ toksičnost litijuma Oralni antikoagulansi- povećan rizik od krvarenja	<ul style="list-style-type: none"> • Kod dugotrajne upotrebe, moguća je pojava perifernih neuropatija, prolaznih konvulzija i leukopenija.

Vesti

KOD NAS

DODELJEN SERTIFIKAT ZA SISTEM MENADŽMENTA KVALITETOM APOTECI „BEOGRAD”

Apoteka “Beograd” uspešno je sertifikovala svoj sistem menadžmenta kvalitetom prema zahtevima standarda ISO 9001:2000 što je potvrđeno uručivanjem sertifikata br. Q-1047 od strane međunarodnog sertifikacijskog tela SIQ i IQ-Net-a.

Sertifikat je potvrdio usaglašenost sa zahtevima navedene serije standarda i to za procese nabavke i izdavanja lekova na recept i medicinskih sredstava na nalog, nabavku i prodaju bez recepta, izradu magistralnih i galenskih lekova u apoteci, proizvodnju lekova i medicinskih sredstava, kao i izradu galenskih lekova u galenskim laboratorijama.

Uz ranije akreditovanu Laboratoriju za ispitivanje i kontrolu po zahtevima serije standarda ISO 17025, Apoteka “Beograd” predstavlja jedinstven sertifikovan sistem lanca apoteka u Evropi.

Jasno definisana VIZIJA i STRATEGIJA razvoja Apoteke “Beograd” mobilisala je sve zaposlene da se uključe u rad na unapređenju kvaliteta svih procesa rada. Priprema i izrada dokumentacije sistema kvaliteta, obuka zaposlenih, obuka internih proverivača i intenzivan rad u apotekama, proizvodnim jedinicama i zajedničkim službama trajao je od februara 2005. godine do sertifikacijske provere 10. i 11.5. 2007. godine.

Dobijeni sertifikat potvrdio je posvećenost zaposlenih u Apoteci “Beograd” na unapređenju farmaceutske zdravstvene zaštite, rad na prevenciji bolesti i promociji zdravlja kao i uvođenje novih usluga u apoteke.

Osnovni ciljevi zaposlenih u Apoteci “Beograd” su postizanje zadovoljstva korisnika uslugama pruženim u apotekama, postizanje zadovoljstva korisnika kvalitetom proizvoda proizvedenim u proizvodnim pogo-

nima Ustanove, ali i postizanje zadovoljstva zaposlenih i svih zainteresovanih strana.

Apotekarski sektor Srbije dobio je još jednu sertifikovanu ustanovu, koja svojom leaderskom pozicijom i kadrovskim potencijalom afirmiše farmaciju i van granica naše zemlje.

Vukica Kocić - Pešić
Apoteka „Beograd”

IZ SVETA

Novi lek za hipertenziju

Naučnici iz Britanije kažu da su proizveli novu vakcinu za one koji pate od povišenog krvnog pritiska. Oni kažu da ova vakcina može da kontroliše krvni pritisak i ima potencijal da spasi milione života širom sveta.

Vakcina je originalna ideja farmaceutske kompanije *Protherics* a bazira se na proteinu izolovanom iz morske životinje - prilepak. Nova vakcina se daje u tri doze u vremenskom razmaku od šest meseci. Vakcina napada hormon angiotenzin koji je glavni krivac za porast krvnog pritiska. Na tržištu će se pojaviti u sledećih pet godina a proizvođač u narednom periodu planira studije koje će se raditi sa odobrenom verzijom vakcine.

Objavljeno: 15.05.2007. godine

Odobrena nova formulacija Aeriusa (Desloratadine)

Evropska Komisija (*European Commission EC*) odobrila je novu formulaciju leka *Aerius* tbl. (2,5 mg i 5 mg) i *Aerius Oral Solution* (0,5 mg/1 ml). To su „orodispersible” - tablete koje se rastapaju u ustima i koje će se na tržištu pojaviti sa „tutti-frutti” ukusom a uzimaju se jednom dnevno. Nova formulacija omogućava pacijentima da uzmu lek bez vode a dostupna je u obe jačine: 2,5mg za decu od 6-11 godina i 5mg za odrasle i decu od 12 godina. Novi *Aerius* sirup je bez šećera, veštačkih boja i konzervansa za decu od 1 godine i starije.

Desloratadin se na tržištu nalazi pod sledećim brend nazivima *Aerius*, *Azomyr* i *Neoclarityn* na Evropskom tržištu i *Clarinx* u US.

Objavljeno: 01.05.2007. godine

Novost u zaštiti urogenitalnog zdravlja žene

Dvadesetogodišnje istraživanje omogućilo zaštitu vaginalne flore oralnim probiotikom

■ Vaginalna flora, sastavljena od «dobrih» mikroorganizama, čini najvažniju prirodnu zaštitu žene od urogenitalnih infekcija.

■ Izloženost stresu, česta promena partnera, antibiotici, lokalna kontracepcijska spermicidna sredstva, promene u menopauzi i trudnoći, kao i niz drugih faktora mogu smanjiti kvalitet vaginalne flore i otvoriti put razvoju upali vagine, grlića materice, mokraćne cevi, bešike ili bubrega.

■ Vrlo osetljivo doba u životu žene je i babinje, razdoblje od šest nedelja nakon porođaja. Tokom babinja dolazi do promena u genitalnim i ostalim organima žene. Luči se mleko, materica se smanjuje, menstruacija još uvek izostaje, prisutan je sekret iz vagine, a ženino telo se polako vraća u stanje u kojem se nalazilo pre trudnoće. U takvom osetljivom razdoblju, sa toliko intenzivnih događanja često je narušen imunitet, žena je sklona infekcijama, posebno u promenjenoj i još uvek neoporavljenoj genitalnoj regiji.

■ Terapija urogenitalnih infekcija uključuje primenu antibiotika ili antimikotika, koji uništavaju uzročnike bolesti. Ali takvi lekovi istovremeno i nepovoljno deluju na zaštitne mikroorganizme u vagini. Stoga standardnoj terapiji treba potpora u zaštiti vaginalne flore, koju dobro pružaju probiotici - mikroorganizmi s pozitivnim učinkom na zdravlje domaćina.

■ Važno je znati da svi probiotici nisu isti i nemaju jednako delovanje. Za željeni efekat potrebno je odabrati pravi, najbolje uz savet lekara ili farmaceuta.

■ Lactogyn je probiotik namenjen upravo zaštiti vaginalne flore, u svrhu sprečavanja nastanka i ponavljanja bakterijske vaginoze ili vaginalne kandidijaze, dve najčešće infekcije genitalne regije kod žena. Lactogyn je proizveden prema visokim standardima Svetske zdravstvene organizacije. Probiotički sojevi u Lactogynu *Lactobacillus rhamnosus* GR-1 i *Lactobacillus reuteri* RC-14 proizvod su dvadesetogodišnjeg istraživanja kanadskih naučnika. Kapsula Lactogyna napravljena je po posebnoj tehnologiji, a niz naučnih, kliničkih radova i dokaza čine ga prvim oralnim probiotikom koji na siguran i praktičan način pruža ženi mogućnost kontrole nad svojim intimnim zdravljem.

■ Lactogyn je dostupan bez lekarskog recepta, isključivo u apotekama.

Novo u svetu i kod nas!

www.lactogyn.com

 Lactogyn®

Uspostavite kontrolu nad svojim intimnim zdravljem!

Peckanje, sekret i svrab u intimnom predelu, često su povezani sa narušavanjem vaginalne flore. Posebno su izložene žene prilikom antibiotske terapije, stresa, iscrpljenosti i promene partnera.

Lactogyn® kapsule sadrže jedinstvenu kombinaciju probiotika, koja dokazano jača prirodnu zaštitu žene. Praktično i sigurno.

Prvi oralni probiotik za zaštitu zdravlje vaginalne mikroflore

JGL

JADRAN Galenski laboratorij d.d., Pulac bb, 51000 Rijeka, Hrvatska, Predstavništvo u SRBIJI: "JADRAN" Galenski laboratorij d.o.o., Beograd Pančevački put 38, Tel./fax: +381 271 02 53

VELEFARM

Snaga puteva zdravlja

Voivode Stepa 414a
Telefon: 011 38 90 100
Faks: 011 46 04 22
www.velefarm.co.yu

POSLOVNI CENTRI

domaći lekovi

uvozni lekovi

medicinska sredstva

pomoćna lekovića sredstva

laboratorijska dijagnostika

medicinska oprema

dental

veterina

PREDUZEĆA

VELEFARM Lekovi d.o.o.	VELEFARM Medicina d.o.o.	VELEFARM Prolek d.o.o.	VELEFARM Agencija d.o.o.
VELEFARM Bjelina d.o.o.	Sanitarija d.o.o.	VELEFARM Invest d.o.o.	